

Protocol Sociale Veiligheid

INLEIDING

Gezond gedrag is cruciaal binnen de ontwikkeling van ieder kind.

Dat is dan ook iets, waar basisschool De Vijfhoeven naar wil streven en ten volste wil stimuleren.

Hiertoe dient er een omgeving geboden te worden, waarbinnen waarden als 'respect' en 'tolerantie' overheersen en ieder kind zichzelf kan ontplooiën.

Basisschool De Vijfhoeven profileert zich hierin door een plek te willen zijn, waar er op een respectvolle manier wordt omgegaan met verschillen qua mening en opvatting.

De Kanjergedachte is de basis om bovenstaande te kunnen bewerkstelligen. Het spreken van dezelfde taal werkt in dit opzicht bevorderend om de kinderen te stimuleren zichzelf te kunnen zijn en positief tegenover de ander te staan.

De Vijfhoeven wil kinderen leren hun eigen mening te vormen en op respectvolle wijze te verwoorden richting de ander. Een ontspannen, veilige en vertrouwde setting is hiervoor het decor.

We gunnen ieder kind de ervaring dat er voor hem/haar dezelfde mate van aandacht en belangstelling is, ongeacht capaciteiten, vaardigheden en mogelijkheden.

Het pedagogische en sociale klimaat binnen de school biedt ieder kind de basis, waarmee 'leren' in de breedste zin van het woord mogelijk wordt.

Contact en samenwerking met ouders is in dit opzicht niet alleen wenselijk, maar zeker ook noodzakelijk. Basisschool De Vijfhoeven stelt een gezamenlijke en gedeelde verantwoordelijkheid voorop, teneinde de ontwikkeling van ieder kind in de volle breedte te volgen, begeleiden en stimuleren.

Vanuit het perspectief van 'de Sensitieve school' streeft De Vijfhoeven ernaar zich zo goed mogelijk te informeren over, en in te leven in, de thuissituatie van ieder kind.

Zodoende wordt er getracht vanuit een situatie van wederzijdse erkenning en begrip samen te werken in het belang van ieder kind.

Basisschool De Vijfhoeven ziet het als haar plicht en als een voorwaarde om respectvol over ieder kind en u als ouder/verzorger te spreken en discreet met vertrouwelijke informatie om te gaan. We zien dit als een wederzijdse verwachting, die we in het belang van de samenwerking beiden nastreven.

We hechten er daartoe veel waarde aan dat situaties of vragen neergelegd en besproken worden op de plek en bij de betrokkenen, waar ze thuishoren.

Alle medewerkers van basisschool De Vijfhoeven staan open voor constructieve feedback en gaan daartoe graag met u in gesprek.

Mochten er zich voorvallen voordoen, die niet in het protocol zijn opgenomen, dan wordt er in overleg met de betrokkenen en directie naar een passende oplossing gezocht. Toch kan het gebeuren dat u niet tevreden bent over onze aanpak. In dit geval bestaat de mogelijkheid om een officiële klacht in te dienen. (Zie voor klachtenprocedure verderop in dit protocol)

ALGEMENE GEDRAGSREGELS

Gedrag is de basis van iedere dag en van iedere interactie, die plaatsvindt tussen twee of meerdere partijen.

Binnen een schoolsetting is er dan ook continu sprake van gedrag in allerlei vormen.

Het creëren en stimuleren van een omgeving, waarin eenieder zichzelf kan en mag zijn, vraagt om een duidelijke beschrijving van gedrag en de onderlinge gedragscodes, die daaraan verbonden zijn.

Op basisschool De Vijfhoeven zien we gedrags- en interactiesituaties tussen:

- De leerkracht en de leerling
- De leerlingen onderling
- De leerkracht en ouders/verzorgers
- De ouders/verzorgers en de leerling
- De ouders/verzorgers onderling
- De leerkrachten onderling

We hebben onderstaande gedragscodes geformuleerd voor iedere vorm van interactie tussen bovengenoemde partijen. Deze geven richting aan het pedagogische en sociaal veilige klimaat binnen de school en tussen school en de thuissetting:

Gedragscode voor leerkracht en leerling

- ❖ Leerkracht en leerling behandelen elkaar begripvol en met respect.
- ❖ Leerkracht en leerling spreken alleen positief over, en tegen, elkaar.
- ❖ Leerkracht en leerling hanteren een open luisterhouding.
- ❖ De leerkracht stelt zich motiverend op ten opzichte van de leerling en geeft hem/haar ruimte.
- ❖ De leerkracht draagt zorg voor een veilig en stimulerend klasklimaat.
- ❖ De leerkracht houdt zich aan de klassenregels, teneinde hiermee bij te dragen aan het klasklimaat.

Gedragscode voor leerlingen onderling

- ❖ De leerlingen respecteren elkaar, hebben ruimte voor elkaar mening en inbreng en staan open voor elkaar.
- ❖ De leerlingen praten positief over, en met, elkaar.
- ❖ De leerlingen spelen met elkaar volgens de Kanjerafspraken en houden goed in beeld of de ander nog steeds plezier heeft in het spel.
- ❖ De leerlingen helpen elkaar wanneer dat nodig is.

Gedragscode voor leerkracht en ouders/verzorgers

- ❖ School en ouders/verzorgers zien elkaar als gelijkwaardige en noodzakelijke partners bij de ontwikkeling van de kinderen.
- ❖ School en ouders/verzorgers hebben met woord en daad vertrouwen in elkaar en dragen dit ook uit richting hun kind(eren).
- ❖ School en ouders/verzorgers spreken met respect over, en met, elkaar.
- ❖ School en ouders/verzorgers maken belemmeringen in het contact en de interactie bespreekbaar bij de juiste partijen/betrokkenen.

Gedragscode voor ouders/verzorgers en leerling

- ❖ Ouders/verzorgers en leerlingen benaderen elkaar met respect en spreken positief over, en met, elkaar.
- ❖ Ouders/verzorgers mengen zich niet in conflicten tussen leerlingen onderling, die zich op het schoolplein of binnen school afspelen, maar hebben vertrouwen in de aanpak vanuit school.

- ❖ Ouders/verzorgers dragen gedegen zorg voor leerlingen tijdens excursies, uitstapjes of schoolactiviteiten.

Gedragscode voor ouders/verzorgers onderling

- ❖ Ouders/verzorgers handelen vanuit de gedachte dat iedere ouder/verzorger het beste wenst voor zijn eigen kind.
- ❖ Ouders/verzorgers praten op positieve wijze over, en met, elkaar (over elkaars kind).
- ❖ Ouders maken hun eventuele ongenoegen over de interactie kenbaar op een passend moment en een passende plek met de juiste betrokkenen.

Gedragscode voor leerkrachten onderling

- ❖ Leerkrachten spreken met, en over elkaar, op positieve wijze.
- ❖ Leerkrachten voorzien elkaar van constructieve feedback.
- ❖ Leerkrachten houden zichzelf en elkaar aan gemaakte afspraken.

Kanjertraining

Basisschool De Vijfhoeven heeft bewust de keuze gemaakt voor de 'Kanjermethode' om positief en gewenst gedrag binnen de schoolsetting te stimuleren.

De Kanjertraining is een gedegen lesmethodiek voor burgerschap en het aanleren van sociale vaardigheden. Middels de Kanjertraining werken we gericht aan het creëren van een omgeving, waarbij eenieder zichzelf kan, mag en durft te zijn. Een omgeving, waarbinnen het onderlinge vertrouwen in de groepen wordt bevorderd, hetgeen de basis vormt voor rust in de klas en daarmee voor ontwikkeling in het algemeen.

De Kanjertraining is gestoeld op de volgende kernwoorden: *vertrouwen, rust, wederzijds respect, sociale redzaamheid, burgerschap en gezond gedrag*.

Bovenstaande kernwoorden zijn samengepakt in de volgende basisregels:

- ❖ We vertrouwen elkaar
- ❖ We helpen elkaar
- ❖ We werken samen
- ❖ We hebben plezier
- ❖ We doen mee

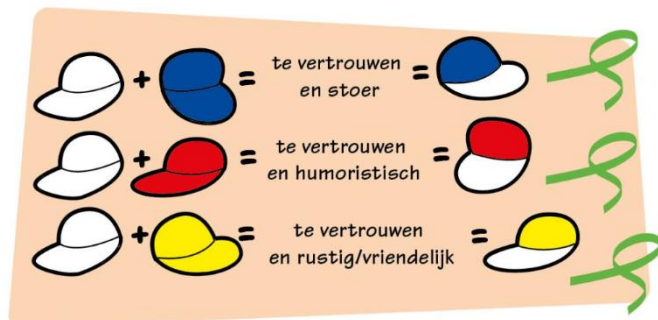
De basisregels vormen het uitgangspunt voor alle situaties binnen school, waarbij interactie plaatsvindt.

Binnen de zogenaamde 'Kanjerslessen' wordt expliciet aandacht besteed aan het verinnerlijken van de basisregels en kernwaarden en het inoefenen van de inzet hiervan in sociale situaties.

Het uitdagen van de 'Kanjergedachte' stopt hier echter niet. Juist in situaties van alledag refereert de leerkracht, waar nodig, naar bovengenoemde uitgangspunten en stimuleert de kinderen om –op basis hiervan- te handelen. Hiermee wordt de bewustwording m.b.t. het sociale klimaat in de groep verder gestimuleerd en levend gehouden.

In de praktijk wordt hierbij gerefereerd aan het gebruik van de petten. Deze petten representeren het gedrag, dat de kinderen tentoon kunnen spreiden, met als doel de bewustwording van het eigen gedrag en de keuzes voor bepaald gedrag daarbinnen.

Het streven is dat alle kinderen de 'witte pet' als uitgangspunt hebben, met hun eigen karakter onderliggend als basis.

Basisschool De Vijfhoeven gaat uit van de wil en mogelijkheden van ieder kind om gewenst en sociaal gezond gedrag tentoon te spreiden.

Toch kan het soms voorkomen dat er ongewenst gedrag naar voren komt, waartoe extra inzet vereist is. Daartoe wordt er zowel preventief (inzet aan de voorkant, teneinde incidenten te voorkomen) als curatief (acties achter, indien er zich een incident heeft voorgedaan) ingezet op het stimuleren van een sociaal veilig klimaat.

PREVENTIEVE AANPAK

Basisschool De Vijfhoeven ziet het als haar taak om aan de 'voorkant' gericht in te zetten op het scheppen van een veilig schoolklimaat, waar ieder kind zich gezien, erkend en gerespecteerd voelt. Daartoe worden de volgende preventieve interventies ingezet:

- ❖ De 'gouden weken' vormen de start van het schooljaar, waarbij de kinderen elkaar en de leerkracht (weer) zien na een lange vakantieperiode. Een periode, waarin het proces van groepsvorming feitelijk weer van voor af aan begint en de onderlinge verhoudingen zich weer moeten 'settelen'.
- Deze weken vormen de basis voor een goede pedagogische en sociaal veilige sfeer in de groep voor de rest van het schooljaar. Tijdens deze 'gouden weken' wordt er extra ingezet op groepsvormende activiteiten, waarbij het coöperatieve element centraal staat.
- ❖ Zowel ouders als kinderen worden geïnformeerd over de visie vanuit de Kanjertraining en de daaraan gekoppelde gedragsnormen. De Kanjerregels hangen zichtbaar in ieder groep en vormen daarmee een dagelijkse reminder voor alle kinderen en de leerkrachten. De lessen vormen de basis voor de implementatie van het werken middels de uitgangspunten van de Kanjertraining. Vanzelfsprekend wordt van hieruit de vertaalslag gemaakt naar de dagelijkse gang van zaken.

Wanneer er zich situaties voordoen, die betrekking hebben op de onderlinge gedragsnormen, bieden deze een ingang om dit bespreekbaar te maken binnen de groep; hierbij worden de geoefende vaardigheden vanuit de Kanjertraining aangesproken.

De schoolwebsite biedt informatie voor ouders omtrent de inzet van de Kanjertraining.

- ❖ Het team van De Vijfhoeven wordt momenteel (schooljaar 2023-2024) getraind op het gebied van 'sensitief lesgeven'. Het streven is om vanaf schooljaar 2024-2025 het profiel 'Sensitieve school' uit te dragen. De kern van het sensitief lesgeven is gericht op het precies en alert waarnemen van het gedrag van de leerling met als vervolg dit op empathische wijze te interpreteren en op passende manier te reageren. Dit alles met als doel dat leerlingen zich gehoord, gezien en erkend voelen.

- ❖ Jaarlijks worden op basisschool De Vijfhoeven zowel de Klimaatschaal/Sproetje als de SIGA afgenomen. Hiermee wordt de sociale veiligheid in de groep, en het welbevinden van de individuele leerlingen daarbinnen, gemonitord.

De uitkomsten van beide schalen lenen zich om een ingang te vinden om met de groep in gesprek te gaan over het klimaat en de dynamiek binnen de groep. **Daarnaast** bieden deze mogelijkheid om met kinderen afzonderlijk te kijken naar hun eigen welbevinden en de behoeften, die zij in dit opzicht hebben.

- ❖ Tweejaarlijks monitoren wij het gevoel van Sociale Veiligheid en het Welbevinden van onze leerlingen en ouders middels de vragenlijsten van het WMKPO (Werken Met Kwaliteit Primair Onderwijs). De inhoud van deze vragenlijsten is afgeleid van het toezicht kader dat de Inspectie van het Onderwijs hanteert om de kwaliteit, waaronder ons schoolklimaat, te beoordelen. De uitkomsten van deze vragenlijsten worden opgevraagd door inspectie.

- ❖ Binnen basisschool De Vijfhoeven vormt het coöperatief werken de basis van het onderwijs. Hierin staat het werken op basis van gelijkwaardige interactie en communicatie voorop. De activiteiten worden zowel ingebed in het lesaanbod, alsmede 'los' ingezet om de groepsbinding te versterken.

- ❖ Basisschool De Vijfhoeven streeft naar maatwerk voor al haar leerlingen.

Hiertoe wordt dan ook bewust gekeken naar de mate van onvermogen (in het kader van de sensitieve school).

Wanneer er signalen zijn van een *onvermogen/onmacht*, bijvoorbeeld door een diagnose, een lastige thuissituatie of een anderszins belemmerende factor, dan mag de leerling erop

vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. Deze leerling maakt een proces

door, dat meer tijd in beslag neemt. De omgeving dient daar begrip voor te hebben.

Let wel: een belemmerende factor fungeert niet als vrijbrief voor het vertonen van ongewenst gedrag. Ieder kind kan gewenst gedrag tentoonspreiden, mits goed aangeboden en voldoende tijd om dit eigen te maken.

Mocht, ondanks de positieve en sensitieve insteek, het gedrag dusdanig ongewenst zijn, dan zal het curatieve gedeelte van dit protocol in werking treden.

De Vijfhoeven is als school verantwoordelijk voor een gezond en veilig klimaat voor al haar leerlingen en leerkrachten; wanneer dit in het geding lijkt te komen, dient er een interventie

ingezet te worden. Ook voor de kinderen is op dat moment helder dat er gehandeld wordt wanneer de situatie daarom vraagt, zodat de grenzen en kaders duidelijk blijven.

CURATIEVE AANPAK

Basisschool De Vijfhoeven gaat uit van de gedachte dat kinderen zich in principe niet willen misdragen. Toch kan dit soms gebeuren en dat is niet erg. We benaderen dit -waar mogelijk- als een leermoment voor de kinderen.

Het is raadzaam om in dit opzicht goed te duiden wat precies wordt verstaan onder zogenaamd 'ongewenst' gedrag.

We maken hiervoor onderscheid tussen een tweetal categorieën:

❖ Verbaal ongewenst gedrag:

- Schelden
- Pesten
- Grof taalgebruik
- Dreigen met weglopen
- Seksueel getinte opmerkingen
- Discriminerend gedrag (uitschelden om huidskleur, geloof, lichaamskenmerken)

❖ Fysiek ongewenst gedrag:

- Fysiek dreigend gedrag
- Ongewenst lichamelijk contact (schoppen, slaan, bijten, etc)
- Seksuele intimidatie (bewuste aanrakingen op ongewenste plaatsen)
- Vernieling van materiaal van een ander of de school

Ongewenst gedrag kan tot uiting komen in diverse situaties. Het meest voor de hand liggend is het klaslokaal en de buitenspeelplaats. Echter, ook de algemene ruimten (gangen, aula, gymlokaal) en uitstapjes met school zijn situaties, waar dergelijk gedrag zichtbaar kan zijn.

Basisschool De Vijfhoeven heeft hiertoe een curatieve aanpak opgesteld, die ook met ouders gedeeld wordt bij aanmelding.

We vinden het van belang dat kind en ouders op voorhand geïnformeerd zijn over mogelijke consequenties van ongewenst gedrag, zodat inzet van het gedragsprotocol niet als verrassing komt voor betrokkenen. We willen graag bij voorbaat transparant zijn richting ouders.

STAPPENPLAN

Bij optreden van ongewenst gedrag, zoals bovenstaand beschreven, treedt het volgend stappenplan in werking. Hierbij behoudt school zich het recht om stappen versneld te doorlopen wanneer de situatie daar om vraagt.

Gedragssituatie	Actie vanuit school	Symbool
Fase 1 Ongewenst (fysiek) gedrag/ pestgedrag (eerste keer)	Gesprek leerling	
	OEPS- formulier invullen	
	Ouders bellen	
	Sanctie passend bij de overtreding, vastgesteld door de leerkracht. Bijvoorbeeld: • 1x niet buitenspelen; • 1x niet op de gang werken; • Bij pestgedrag: een excuusbrief schrijven (na schooltijd).	
	Registratie ESIS	
	Inzet interventies om gedrag te keren (niveau 2)	
Fase 2 Herhaling ongewenst (fysiek) gedrag/pestgedrag * Een leerling kan, wanneer het gedrag positief verandert en er duidelijke afspraken zijn gemaakt, weer terugkeren naar fase 1.	Gesprek leerling	
	OEPS- formulier invullen	
	Ouders uitnodigen voor een oudergesprek (indien nodig sluit collega aan)	
	Sanctie • 1x na schooltijd nablijven van 14.15 – 15.00 uur; • De leerling doet gedurende deze tijd een klusje in de klas of binnen de school; • Om 15.00 uur meldt de leerling zich af bij de leerkracht. •	
	Registratie + IB/directie	
	Inzet interventies om gedrag te keren (niveau 2)	
Fase 3 Herhaling ongewenst (fysiek) gedrag/pestgedrag	Gesprek leerling	
	OEPS- formulier invullen	

* Een leerling kan, wanneer het gedrag positief verandert en er duidelijke afspraken zijn gemaakt, weer terugkeren naar fase 2.	Ouders uitnodigen voor een oudergesprek (indien nodig sluit collega aan)	
	Sanctie • 2x na schooltijd nablijven van 14.15 – 15.00 uur; • De leerling doet gedurende deze tijd een klusje in de klas of binnen de school; • Om 15.00 uur meldt de leerling zich af bij de leerkracht.	
	Registratie + IB/directie	
	Inzet interventies om gedrag te keren (niveau 3)	
Fase 4 Herhaald of verergerd gedrag * Een leerling kan, wanneer het gedrag positief verandert en er duidelijke afspraken zijn gemaakt, weer terugkeren naar fase 3.	Oeps-formulier invullen	
	Gesprek met ouders en leerling (+directie)	
	Dagdeel buiten groep (bij directie/IB)	
	Passend werk mee (door leerkracht)	
	Registratie ESIS	
	Inzet interventies om gedrag te keren (niveau 3)	
Aantekeningen contact ouders:		
Fase 5 Aanhoudend gedrag, geen verbetering * Een leerling kan, wanneer het gedrag positief verandert en er	Oeps-formulier invullen	
	Gesprek ouders en leerling (ultimatum)	
	Twee of meer dagdelen buiten groep	
	Passend werk mee (door leerkracht)	
	Registratie ESIS + contact Scala	

duidelijke afspraken zijn gemaakt, weer terugkeren naar fase 4.	Inzet interventies om gedrag te keren (niveau 3)	
Fase 6 Geen verbetering, grens bereikt *Zie interventies bij gedrag niveau 3	Grens bereikt, schorsing of verwijdering verminderen onderwijstijd starten (contact Scala)	
	Overleg en afstemming ouders en leerling	
	Maatregelen in vorm van schorsing of verwijdering	
	Registratie ESIS	
	Inzet passende ondersteuning/interventies (niveau 3)	

Legenda symbolen:

- Gesprek
- Telefonisch contact ouders
- Registratie Esis
- Oeps-formulier
- Invullen
- Interventie
- Ultimatum; er moet een gedragsverandering zichtbaar worden
- Ib/directie betrekken
- Herhaling voorgaande stappen
- Dagdelen buiten groep
- Leerling krijgt passend werk mee
- Grens bereikt, schorsing of verwijdering
- Afstemming
- Maatregelen

ad. 1 Time-out/Verwijdering uit de groep voor 1 of meerdere dagdelen

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- In geval van time-out/verwijdering uit de groep voor 1 of meerdere dagdelen wordt de leerling voor de rest van de dag de toegang tot de groep ontegd.
- Tenzij redelijke gronden zich daartegen verzetten, worden de ouders/verzorgers onmiddellijk van het incident en de time-out/verwijdering gemotiveerd op de hoogte gebracht.
- De time-out/verwijderingsmaatregel kan eenmaal worden verlengd met 1 dag.

- De ouders/verzorgers worden op school uitgenodigd voor een gesprek. Hierbij zijn de groepsleerkracht en directie aanwezig.
- Van het incident en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders voor gezien getekend en in ESIS opgeslagen.
- De time-out/verwijderingsmaatregel kan alleen worden toegepast na goedkeuring door de directie van de school.

Ad.2 Schorsing

De wettelijke regeling is hierbij van toepassing.

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- Het bevoegd gezag van de school wordt voorafgaand aan de schorsing in kennis gesteld van deze maatregel, waarbij om goedkeuring wordt gevraagd.
- Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school ontzegd. Voor zover mogelijk worden er maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden.
- De schorsing bedraagt maximaal 3 weken en kan hooguit 2 maal worden verlengd.
- De betrokken ouders/verzorgers worden door de directie uitgenodigd voor een gesprek betreffende de maatregel. Hierbij dienen nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden te worden verkend, waarbij de mogelijkheden en de onmogelijkheden van de opvang van de leerling op de school aan de orde komen.
- Van de schorsing en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders/verzorgers voor gezien getekend en in ESIS opgeslagen.
- Het verslag wordt ter kennisgeving verstuurd aan:
 - het bevoegd gezag
 - de ambtenaar leerplichtzaken
 - de inspectie van het onderwijs
- Ouders kunnen beroep aantekenen bij het bevoegd gezag van de school.
Het bevoegd gezag beslist uiterlijk binnen 14 dagen op het beroep.

Ad.3 Verwijdering

De wettelijke regeling is hierbij van toepassing.

Hierbij gelden de voorwaarden:

- Verwijdering van een leerling van school is een beslissing van het bevoegd gezag.
- Voordat men een beslissing neemt, dient het bevoegd gezag de betrokken leerkracht en de directie te horen. Hiervan wordt een verslag gemaakt wat aan de ouders ter kennis wordt gesteld en door de ouders voor gezien wordt getekend.
- Het verslag wordt ter kennisgeving opgestuurd naar:
 - het bevoegd gezag
 - de ambtenaar leerplichtzaken
 - de inspectie van het onderwijs
- Het bevoegd gezag informeert de ouders schriftelijk en met redenen over het voornemen tot

verwijdering, waarbij de ouders gewezen wordt op de mogelijkheid van het indienen van een bezwaarschrift.

- *De ouders krijgen de mogelijkheid binnen zes weken een bezwaarschrift in te dienen.*
- *Het bevoegd gezag is verplicht de ouders te horen over het bezwaarschrift.*
- *Het bevoegd gezag neemt een uiteindelijke beslissing binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift.*
- *Een besluit tot verwijdering is pas mogelijk nadat een andere basisschool of een school voor speciaal onderwijs is gevonden om de leerling op te nemen of dat aantoonbaar is dat het bevoegd gezag, gedurende acht weken, er alles aan heeft gedaan om de leerling elders geplaatst te krijgen.*

PESTGEDRAG

Een vorm van ongewenst gedrag, die in het bijzonder de aandacht verdient en toegelicht dient te worden, is het zogenaamde pestgedrag.

In dit kader is het wenselijk te duiden wat onder pestgedrag wordt verstaan en welke definitie er op onze school wordt gehanteerd:

Pestgedrag is gedrag, dat zich structureel en systematisch herhaalt, en gericht is op één of enkele specifieke personen, welke zich niet of moeilijk kan/kunnen verweren en die het gedrag als kwetsend en schadelijk ervaart/ervaren.

Pesten kenmerkt zich door duidelijke kaders:

- ❖ Het pesten gebeurt met duidelijke intentie; er is sprake van opzettelijkheid
- ❖ Het pesten vindt systematisch plaats
- ❖ Bij een pestsituatie is altijd sprake van een ongelijke machtsverhouding tussen de betrokken leerlingen
- ❖ Het pesten stopt niet vanzelf, maar verergert wanneer er geen interventie plaatsvindt

Basisschool De Vijfhoeven heeft als doel om voor alle leerlingen een veilig en gezond klimaat te scheppen, waarbinnen een onbezorgde ontwikkeling voorop staat.

Op het moment dat bovengenoemd pestgedrag de kop opsteekt, komt de beschreven doelstelling in het geding.

Basisschool De Vijfhoeven staat er dan ook voor dat pestgedrag in welke vorm dan ook **onacceptabel** is en direct zal worden aangepakt.

Als interne vertrouwenspersonen coördineren Mijke Reeser, Nick van den Meijdenberg en Yvonne Wertenbroek in dit kader het pestbeleid. Hiermee zijn zij zowel voor leerlingen, ouders als leerkrachten het professionele aanspreekpunt in geval van een pestsituatie. Samen met directie, IB en het team monitoren ze het pestbeleid op basisschool De Vijfhoeven. Iedereen, die bij basisschool De Vijfhoeven betrokken is, kan een melding doen van (vermoedelijk) pestgedrag.

Voor leerlingen en ouders is de eigen groepsleerkracht in principe het eerste aanspreekpunt.

Dit wordt ook gestimuleerd, teneinde de aanpak zo dicht mogelijk bij de bron te houden.

Wanneer een leerling of ouder het gevoel heeft dat er meer ondersteuning nodig is, staat het hen altijd vrij om de interne vertrouwenspersonen te benaderen.

Voor de leerkrachten geldt dat zij pestgedrag altijd melden bij de interne vertrouwenspersonen/coördinatoren pestbeleid.

De interne vertrouwenspersonen zijn daarnaast ook beschikbaar voor leerlingen, leerkrachten en ouders die andersoortige problemen willen delen. De interne vertrouwenspersonen gaan dan opzoek naar passende een oplossing. De vertrouwenspersonen kunnen worden ingeschakeld middels een (anoniem) briefje in de brievenbus van de vertrouwenspersonen. Deze brievenbus hangt in de aula van de school.

AANPAK

Wanneer de groepsleerkracht een signaal rondom vermoedelijk pestgedrag ontvangt, neemt hij dit signaal serieus en onderzoekt de beschreven situatie.

Hiertoe wordt in gesprek gegaan met:

1. Het gepeste kind/de gepeste kinderen
2. Het kind/de kinderen, die wordt/worden aangeduid als 'pester(s)'
3. De medeleerlingen in de groep
4. Ouders van de betrokken leerlingen

Het is mogelijk dat bovengenoemde stappen voldoende zijn om het pestgedrag te doen stoppen en de kinderen inzicht te geven in elkaar beleving.

In dit geval is er geen verdere interventie noodzakelijk, maar zal de groepsleerkracht alert blijven op de onderlinge gedragspatronen om nieuwe signalen tijdig op te vangen.

Bieden de beschreven stappen te weinig houvast, dan kan besloten worden om de volgende personen te betrekken bij de gesprekken rondom de pestsituatie:

5. Interne vertrouwenspersonen

Indien het doorlopen van de gesprekken met de benoemde 5 partijen onvoldoende positieve uitwerking heeft op het pestgedrag, zijn verdere inspanningen vereist.

Er wordt getracht met alle betrokken partijen een ontwikkeling in gang te zetten, die toe leidt naar de situatie waarin gezond, gewenst gedrag wordt vertoond.

Hierbij wordt de zogenaamde vijfsporenaanpak gevolgd:

1. Steun bieden aan het kind, dat gepest wordt, door te luisteren en te werken aan passende oplossingen, waar het kind zich comfortabel bij voelt.
2. Steun bieden aan het kind, dat het pestgedrag vertoont, door de praten en hulp te bieden waar nodig. De hulp dient gericht te zijn op het achterhalen van de achtergrond van het pestgedrag en mogelijke interventies rondom het bevorderen van een stabiele basis.
3. De middengroep (kinderen, die meedoen in het pestgedrag of kinderen, die zwijgen binnen de situatie) betrekken bij het bedenken van oplossingen door hen bewust te maken van hun eigen rol in deze.
4. Het betrekken van de ouders van de betreffende leerlingen teneinde hen te informeren over het proces en te adviseren rondom hun rol ten aanzien van gespreksvoering met hun kind.

5. Het betrekken van de interne vertrouwenspersonen, IB of directie teneinde in gezamenlijkheid toe te werken naar een gezond en veilig klimaat voor eenieder binnen de groep. De groepsleerkracht blijft in deze altijd eerstverantwoordelijke.

Deze samenwerking is essentieel, teneinde het pestgedrag te doen stoppen en een gezond klimaat te borgen voor de toekomst.

Mocht de vijfsporenaanpak, in uitzonderlijke gevallen, onverhoopt niet tot het stoppen van het pestgedrag leiden en/of wanneer er sprake is van extreem ongewenst gedrag van een leerling, waarbij psychisch en/of lichamelijk letsel aan een derde is toegebracht, dan treedt het protocol 'schorsing & verwijdering' in werking.

Daarnaast kan ervoor gekozen worden om een beroep te doen op de externe vertrouwenspersoon. Met behulp hiervan kan een klacht worden ingediend bij de klachtencommissie, die het probleem onderzoekt, deskundigen raadpleegt en hieromtrent adviseert aan directie en bestuur.

Indien de klager vasthoudt aan geheimhouding, dan kan de klacht niet actief in behandeling worden genomen.

Tijdens groepsbesprekingen met de IB'er zal in kaart gebracht worden in welke groepen er onrust is (geweest) ten aanzien van het klasklimaat en welke interventies hiertoe zijn ingezet. Zodoende wordt de doorgaande lijn zichtbaar en geborgd en bouwen de interventies voort op wat eerder is ingezet.

De leerkracht is verantwoordelijk voor de verslaglegging in ESIS bij de betrokken leerlingen en noteert hierbij zowel het daadwerkelijke voorval/de situatie en de ingezette handelingsadviezen.

De leerkracht en/of interne vertrouwenspersonen legt/leggen lopende pestsituaties vast in een logboek, waarbij in ieder geval beschreven wordt:

- De datum, jaargroep en groepsleerkracht
- De leerlingen, die bij de situatie betrokken zijn
- Een beschrijving van de voorvallen, die hebben plaatsgevonden
- Een beschrijven van de interventies, die zijn ingezet

Ieder schooljaar wordt een totaaloverzicht van het aantal pestincidenten en ingezette interventies ter kennisgeving aan de MR voorgelegd, zonder daarbij inhoudelijke informatie te geven omtrent de aard van de pestsituatie of de betrokken leerlingen/groepen.

ONGEWENST GEDRAG DOOR VOLWASSENEN

Een tweede vorm van ongewenst gedrag, die expliciet wordt uitgelicht, betreft agressie, geweld of seksuele intimidatie door personeel, ouders of derden.

Het uitgangspunt binnen Basisschool De Vijfhoeven is dat veiligheid in de breedste zin van het woord voorop staat voor alle leerlingen, ouders, personeel en derden. Dit geldt zowel op het schoolterrein alsmede binnen de schooldeuren; er heerst dan ook een **zero tolerance** beleid ten aanzien van iedere vorm van verbaal en fysiek geweld/agressie en (seksuele) intimidatie, door ouders, personeel en derden.

Geweld door personeel richting leerling

Fysiek geweld, in welke vorm dan ook, door de leerkracht/een volwassene is onacceptabel binnen De Vijfhoeven. Mocht het toch voorkomen dat een lid van het personeel (bijvoorbeeld op grond van een emotioneel heftige reactie van een leerling, een fysieke benadering hanteert (uitgezonderd situaties, waarbij fysiek ingrijpen noodzakelijk is om de veiligheid van eenieder te waarborgen) dan deelt de leerkracht/volwassene dit onmiddellijk mee aan de directeur.

De leerkracht/volwassene neemt, in overleg met de directeur, tevens zo snel mogelijk contact op met de ouders om hen te informeren over de situatie en daarbij uitleg te geven over de aard en achtergrond van de fysieke benadering.

Indien de ouders van de leerling een klacht omtrent het incident indienen bij de directeur, wordt er een gesprek georganiseerd tussen de ouders en de directeur. De directeur houdt van elk voorval een dossier bij. Let wel: ondanks de achtergrond van de fysieke benadering, behouden ouders zich het recht aangifte te doen bij de politie en gebruik te maken van de officiële klachtenprocedure.

(Dreigen met) geweld e.d. door personeelslid

Indien er sprake is van een (dreigende) geweldssituatie, meldt het slachtoffer het incident bij de directeur.

Het desbetreffende personeelslid wordt door de directeur onmiddellijk uitgenodigd voor een gesprek, waarbij de ernst van het voorval door de directeur gewogen en besproken met alle betrokkenen.

In geval van het daadwerkelijk plaatsvinden van fysiek geweld of seksuele intimidatie wordt door de directeur onmiddellijk melding gemaakt bij het bestuur, dat vervolgens samen met de directeur bepaalt of, en zo ja welke, ordemaatregelen worden genomen:

- De directeur houdt van elk voorval een dossier bij. Het bestuur kan gebruik maken van zijn bevoegdheid een schorsingsmaatregel op te leggen.
- Er volgt een brief met daarin de sanctie m.b.t. het voorval. In de brief wordt ook melding gemaakt van mogelijke rechtspositionele maatregelen, bijvoorbeeld waarschuwing of schorsing.
- De directeur stelt – voor zover van toepassing – de direct leidinggevende op de hoogte van het voorval en van de gemaakte afspraken.
- Het bestuur zal alles in het werk stellen dat in geval van wetsovertreding aangifte bij de politie wordt gedaan door (de ouders van) het slachtoffer.

Discriminerend gedrag

Hieronder wordt minachting voor een ander in algemene zin verstaan. Aangezien gelijkwaardigheid één van onze speerpunten binnen een gezond en veilig schoolklimaat is, wordt in dit geval direct opgetreden:

- Bij discriminatie door een personeelslid wordt het personeelslid door de directeur uitgenodigd voor een gesprek. Bij het herhaaldelijk overtreden van de gedragsregels wordt melding gedaan bij het bestuur, dat vervolgens bepaalt of, en zo ja, welke maatregelen er worden genomen.
- Bij discriminatie door vrijwilligers, stagiaires of ouders worden deze door de directeur uitgenodigd voor een gesprek. Bij herhaaldelijke overtreding van de gedragsregels wordt melding gedaan bij het bestuur, dat vervolgens bepaalt of -en zo ja, welke maatregelen er worden genomen. In het uiterste geval kan hierbij gedacht worden aan schorsing of verwijdering/ontzegging van betrokkene tot de school en het schoolterrein.

(Dreigen met) geweld e.d. door ouders of derden

Indien er sprake is van een (dreigende) geweldssituatie door ouders en/of derden, meldt het slachtoffer het incident bij de directeur.

De directeur voert hierop zo spoedig mogelijk een 'ordegesprek' met de betrokkene, waarbij de ernst van het voorval door directeur gewogen en besproken met betrokkenen. Een mogelijke uitkomst hiervan kan zijn dat er een officiële waarschuwing aan ouders gegeven wordt.

De directeur stelt – voor zover van toepassing – de groepsleerkracht op de hoogte van het voorval en van de afspraken die zijn gemaakt. In geval van herhaling van bedreiging door de ouders e.d. wordt door de directeur melding gedaan bij het bestuur, dat vervolgens bepaalt of, en zo ja welke, ordemaatregelen worden genomen. De directeur beoordeelt samen met het bestuur of er een gesprek met de betreffende ouders/derde dient plaats te vinden.

In geval van wetsovertreding kan aangifte bij de politie plaatsvinden.

Administratieve procedure naar aanleiding van melding

De betrokken medewerker/leerling/ouder:

- vult (met of zonder hulp) het meldingsformulier in.
- overhandigt het formulier aan de directeur.

De directeur:

- bewaakt i.s.m. de interne vertrouwenspersoon het invullen van het meldingsformulier, parafeert het meldingsformulier en stuurt per omgaande een exemplaar naar het bestuur.
- meldt de gebeurtenis/het voorval bij het bestuur.
- kan – afgezien van de wettelijke verplichtingen ter zake – besluiten de arbeidsinspectie in te schakelen.
- administreert elke melding en verwerkt dit anoniem in een jaarverslag. Het jaarverslag wordt besproken in het MT-team en (de personeelsgeleding van) de MR.

N.B. Melding bij de Arbeidsinspectie is wettelijk verplicht in geval van een ernstig ongeval (*definitie ernstig ongeval: indien iemand lichamelijk en/of geestelijk schade aan de gezondheid heeft opgelopen die binnen 24 uur na het ongeval leidt tot opname in een ziekenhuis ter observatie of behandeling, dan wel naar redelijk oordeel blijvend zal zijn; Artikel 9 Arbo-wet*).

Directie, teamleden en de MR van Basisschool De Vijfhoeven onderschrijven gezamenlijk dit gedragsprotocol en stemmen hiermee in met de actieve uitvoering ervan.

Vlijmen, september 2026

BIJLAGE 1; OEPS-FORMULIER

OEPS, dat ging even mis.

Ik heet: Uit groep: Datum:

Wie waren erbij?

Waar gebeurde het?

Wat gebeurde er? Wat heb je gedaan/ gezegd?

Hoe had je het kunnen voorkomen?

Hoe los je dit probleem op?

Wat heb je er van geleerd?

Wat ga je volgende keer anders doen?

Is er nog iets belangrijks wat je hierover wilt vertellen?

Opmerkingen leerkracht:

Handtekening:

Handtekening: